

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านขามป้อม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียน สหวิทยาสานปทุม อำเภอปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 800 คน จาก 13 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน บ้านขามป้อม อำเภอปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 8 คน

2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เวลาจำนวน 10 ชั่วโมง (รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 เรื่อง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 เล่ม แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ มีข้อสอบ จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ

5. ตัวแปรที่วิจัยมีดังนี้

5.1 ตัวแปรต้น คือ หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2 ตัวแปรตาม คือ

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผลการวิจัย

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 83.90 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 82.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทั้ง 5 เรื่อง มีพัฒนาการทางการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนรู้สึกกระตือรือร้นเวลาทำกิจกรรมท้ายบทเรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านเพราะได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะหยิบหนังสือส่งเสริมการอ่านของครูมาอ่าน และภาพประกอบเรื่องมีสีสันสวยงาม

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ตามลำดับ ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 83.90 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 82.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) ที่ตั้งไว้ หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.75 และได้คะแนนเฉลี่ยตามแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.50 แสดงให้เห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือส่งเสริมการอ่านทั้ง 5 เรื่อง ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนอย่างมีระบบ และเทคนิควิธีการที่หลากหลายรูปแบบ ได้ศึกษาหลักสูตร คู่มือ เนื้อหา และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และดำเนินการสร้างตามหลักสูตรกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5-10) และคุณลักษณะของหนังสือที่ดีจะต้องเป็นเรื่องที่เรียนมาแล้วเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน หลากหลายรูปแบบ ให้ฝึกโดยเน้นกระบวนการคิด รวมถึงผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นตามขั้นตอนการสร้างหนังสือสำหรับเด็กเริ่ม จากศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ศึกษาผลงานของนักเขียนต่าง ๆ วิเคราะห์นักเรียน ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นของนักเรียน เขียนเรื่อง และจัดทำรูปเล่มตามหลักจิตวิทยา (จินตนา ไบกาซูชิ, 2542 : 85) และได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับจุดประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และวัยของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การวาดภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ภาพเข้าใจง่ายมีชีวิตชีวา สมจริง สอดคล้องกับ

แนวคิดและเนื้อเรื่องในหนังสือ จึงทำให้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ มีความเหมาะสม ดังที่หทัย ดันหยง (2529 : 159) และจวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 50) ที่กล่าวว่า หนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เด็กสนใจและต้องการ สนุกสนาน มีคุณค่าในแง่คิด เป็นเรื่องสั้น ๆ เนื้อเรื่องไม่ยาวเกินไป ภาพประกอบสวยงาม เป็นภาพขนาดครึ่งหน้า เป็นภาพเหมือน ส่วนสีจะเป็นแม่สีหรือสีฉูดฉาด นอกจากนี้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นหนังสือประเภทร้อยกรอง ใช้คำที่ไพเราะ สละสลวย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ใช้ประโยคสั้น ๆ ข้อความกะทัดรัด ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วได้อรรถรสในการอ่าน สนุกสนานให้ความรู้ ช่วยให้เด็กจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เกิดการคิดวิเคราะห์ เรื่องราวที่ได้อ่าน ส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดการคิดวิเคราะห์ และมีผลการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรัตนา โนจันทร์ (2544 : 73) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าคา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียน พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนและหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านทั้ง 5 เรื่อง มีพัฒนาการทางการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ คุณลักษณะตามหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดีทำให้นักเรียนให้ความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับภิญญาพร นิตยะประภา (2534 : 2) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริม การอ่านจะเป็นสื่อช่วยพัฒนาเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวางเกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ฉลาดรอบรู้ มีเขาว์ปัญญาและไหวพริบดี เป็นอาหารสมองที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จะช่วยให้เด็กพัฒนา ด้านสติปัญญา อารมณ์ดีขึ้น นอกจากนี้หนังสือส่งเสริมการอ่านยังช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน เข้าใจเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการอ่านอย่างเต็มตามธรรมชาติ และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ดังจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนา โนจันทร์ (2544 : 73) ที่ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าคา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสุวรรณ จรัสแผ้ว (2549 : 95-96) ได้ศึกษาการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์และ เขียนสื่อความ จากเหตุการณ์ บทความ สารคดี เรื่องสั้น และสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับอัมพร วงวาศ (2549 : 69) ได้ ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพุดชมพูวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการ เรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับวรารักษ์ หลายทวีวัฒน์ (2551 : 73) ได้ศึกษาการ พัฒนาความสามารถ ในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ มีความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยมี คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับทองสุข นิระทอง (2544 : 75-78) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ฉันเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้ในหนังสือส่งเสริมการอ่านอย่าง มั่นใจ เมื่อมีเวลว่างฉันจะหยิบหนังสือส่งเสริมการอ่านของครูมาอ่าน และเมื่ออ่านหนังสือ ส่งเสริมการอ่านแล้ว ทำให้ฉันมีความรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นมากขึ้น

ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือส่งเสริมการอ่านที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสนใจ ชื่นชอบที่จะอ่านหนังสือ นักเรียนอ่านแล้วเกิดทักษะในการอ่าน ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ประกอบทั้งมีรูปเล่มสวยงาม เนื้อหาสอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่นและวิถีชีวิตของนักเรียน นักเรียนอ่านแล้วมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ เนื้อหาไม่ยาก หรือง่ายเกินไป อ่านแล้วได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกจากหนังสือเรียน พร้อมทั้งความสนุกสนาน ดังที่ ภิญญาพร นิตยะประภา (2534 : 2) ได้กล่าวถึงหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หนังสือเป็น

เรื่องมือช่วยพัฒนาเด็ก เพราะว่าการอ่านหนังสือจะทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวางเกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ฉลาดรอบรู้ มีไหวพริบและไหวพริบดี และหนังสือเป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยทดแทนสิ่งที่เด็กขาด เช่น ความรู้ที่กว้างขวาง มีปมค้อย ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นทางใจผ่อนคลายความตึงเครียดและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นอย่างมากที่ได้เรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทองสุข นีวทอง (2544 : 75-78) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรนำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านแก่นักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย โดยจัดทำมุมหนังสือในห้องเรียน ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เพื่อเสริมสร้างนิสัยให้นักเรียนรักการอ่าน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในลักษณะการบูรณาการกับเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างหลากหลาย และเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านไปพร้อม ๆ กัน

2.2 ควรวิจัยเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านกับหนังสือเรียนหรือหนังสืออื่น ๆ